

Scheiding en problemen van jeugdigen

De *Richtlijn Scheiding en problemen van jeugdigen voor jeugdhulp en jeugdbescherming* gaat over kinderen en jongeren tot 18 jaar waarvan hun ouders gescheiden zijn of in scheiding liggen. Scheiding van de ouders is in de jeugdhulp en jeugdbescherming vaak niet de primaire reden dat kinderen en jongeren worden aangemeld. Maar als de scheiding een rol speelt in hun problematiek, vragen deze cliënten om een eigen benadering.

Beschikbare materialen

Voor het raadplegen en toepassen van de *Richtlijn Scheiding en problemen van jeugdigen* heb je een aantal materialen tot je beschikking: de richtlijn zelf, de onderbouwing, vijf werkkaarten en een cliëntversie: informatie voor ouders. Deze materialen kun je downloaden en bestellen op www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Aan de slag met deze richtlijn

Wij hopen dat de *Richtlijn Scheiding en problemen van jeugdigen* jou en je team ondersteunt in je dagelijkse werk. Met behulp van het werkblad dat nu voor je ligt kun je zelf en/of samen met je team kennis maken met de richtlijn. Door het invullen krijg je ook een overzicht van hoe je de richtlijn op dit moment al toe past en kom je achter de dingen die nog aandacht vragen. We hopen dat het invullen van dit werkblad je inspireert om (verder) met deze richtlijn aan de slag te gaan.

Instructie

Je krijgt steeds de opdracht om een stukje in de richtlijn door te nemen en beantwoordt daar vervolgens een of meerdere vragen over. We proberen je daarbij zoveel mogelijk te laten reflecteren op hoe jij en/of je team momenteel werkt.

Hoofdstuk 2: Verantwoording en werkwijze

Lees de passage 'gedeelde besluitvorming' in hoofdstuk 2 en beantwoord de volgende vragen.

1. Komt bij behandeling van kinderen en jongeren uit scheidingsgezinnen de cliëntversie van de richtlijn aan bod en zo ja, wanneer?

Hoofdstuk 3: Gevolgen van een ouderlijke scheiding voor jeugdigen

Lees paragraaf 3.7 en beantwoord de volgende vragen.

2. Ga je bij een intake altijd na of ouders in scheiding liggen en/of ouders veel ouderlijke conflicten hebben? Zo nee, waarom niet?

3. Indien ouders in scheiding liggen en/of heftige ouderlijke conflicten hebben, lukt het je dan om de actuele gezinssituatie in kaart te brengen door beide ouders te bevragen over de verdeling van het ouderlijke gezag, de woonsituatie en eventuele nieuwe gezinsleden? Wat vind je daar makkelijk en moeilijk aan?

Lees paragraaf 3.3 en beantwoord de volgende vragen.

4. Ben je bekend met de ernstige specifieke problemen (waaronder parentificatie en ouderafwijzing) die het gevolg kunnen zijn van een scheiding van ouders en ben je in staat deze problemen te herkennen?

5. Wat vind je voor je eigen werk/binnen jouw team belangrijk uit hoofdstuk 5?

Hoofdstuk 4: Interventies voor jeugdigen met gescheiden ouders

Lees paragraaf 4.1 en beantwoord de volgende vragen.

6. Ben je bekend met de *Wet Bevordering voortgezet ouderschap en zorgvuldige scheiding*? En lukt het je om aan de hand van deze wet het door ouders opgestelde ouderschapsplan te beoordelen? Welke verbeteringen zijn er mogelijk en wat is daarvoor nodig?

Lees paragraaf 3.3 en beantwoord de volgende vragen.

De volgende kindgerichte interventies zijn het meest bekend in Nederland. De vier cursief gedrukte interventies zijn daarbij opgenomen in de Databank Effectieve Jeugdinterventies opgenomen en erkend als effectief en goed onderbouwd:

☐ <i>KIES (Kinderen In Echtscheiding Situatie)</i>	☐ Kind en Echtscheiding
☐ <i>IJES het brugproject (Ij En Scheiding)</i>	☐ OKEE-Begeleidingstraject
☐ <i>Dappere Dino's</i>	☐ Omgangshuizen
☐ <i>Ouderschap Blijft</i>	☐ Kinderen Scheiden Ook
☐ Dappere Dino's	☐ Kinderen uit de knel
☐ Zandkastelen	☐ Villa Pinedo
☐ BOR (Begeleide Omgangs Regeling) Humanitas	☐ Individueel aanbod
☐ Jonge Helden	

7. Maak je binnen jouw organisatie gebruik van (één van) deze interventies? Zo ja, kruis aan welke? Zo nee, waarom niet?

Lees paragraaf 4.3 en beantwoord de volgende vragen.

8. Lukt het je om voldoende aandacht te besteden aan het versterken van de (ouder)relatie?

9. Wat vind je voor je eigen werk/binnen jouw team belangrijk uit hoofdstuk 4?

Hoofdstuk 5: Samenwerken met ouders en met het netwerk

Lees paragraaf 5.4 en beantwoord de volgende vragen.

10. Is binnen jouw organisatie altijd duidelijk wie de functie van zorgcoördinator vervult en denk je dat het voor alle betrokkenen helder en transparant is wie wat in het gezin doet?

Lees paragraaf 5.4 en beantwoord de volgende vragen.

11. Worden kinderen en jongeren met problemen door scheiding van hun ouders binnen jouw organisatie opgenomen in de Verwijsindex voor Risicjongeren (VIR)? Zo nee, waarom niet?

Lees de aanbevelingen in paragraaf 5.6 en beantwoord de volgende vraag.

12. Ben je bij conflictueuze scheidingssituaties voldoende alert op signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld?

13. Lukt het je altijd om onderstaande punten/adviezen met ouders te bespreken? Zo nee, waarom niet?

- Houd uw kind altijd buiten uw ruzie met de andere ouder.
- Laat uw kind duidelijk merken dat het geen schuld heeft aan de scheiding.
- Geef uw kind de ruimte om ook van de andere ouder te houden.
- Spreek niet negatief over de andere ouder in het bijzijn van uw kind.
- Maak wel duidelijk dat de scheiding definitief is.
- Stimuleer contact van uw kind met andere scheidingskinderen (professionals kunnen eventueel verwijzen naar een van de beschikbare interventies).
- Zoek een geschikte vorm om informatie over uw kind met uw ex-partner uit te wisselen (professionals kunnen hierbij helpen door het AMW of door een mediator in te schakelen).

14. Wat vind je voor je eigen werk/binnen jouw team belangrijk uit hoofdstuk 5?

Hoofdstuk 6: Aandacht voor diversiteit en specifieke doelgroepen

15. Het is belangrijk om bekend te zijn met literatuur over allochtone gezinnen en scheiding en literatuur over ouders met een licht verstandelijke beperking en scheiding. Ben je hiermee bekend en in hoeverre houd je hier in het werk rekening mee?

Over Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming

Richtlijnen zijn bedoeld om jou als professional te ondersteunen in je werk. Het zijn aanbevelingen die richting geven aan de professionele afwegingen die je in de jeugdhulp dagelijks maakt.

De richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming bieden een overzicht van de laatste kennis: op basis van wetenschap, praktijk én cliëntvoorkeuren. Met praktische aanbevelingen en kennis binnen handbereik beslissen jij en je cliënt samen over een effectieve aanpak. In totaal ontwikkelen en implementeren we 14 richtlijnen. Meer weten? www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming zijn een initiatief van:

